

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО КИТАЙСКИ ЕЗИК ЗА I КЛАС**КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА**

Обучението по китайски език в начален етап е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на комуникативни компетентности на ученика. Тази програма поставя началото на обучението по китайски език в начален етап, което в IV клас завършва на ниво А1 по Общата европейска езикова рамка. Тематичните области, езиковите средства и речевите дейности в програмата са ориентирани към интересите, възрастта и опита на учениците и следват спираловидния принцип, който дава възможност за повторемост, за постепенно разширяване и задълбочаване на знанията, уменията и компетентностите и се отнася за всеки следващ клас и етап на обучение.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ
<p>Ученикът може: да разбира познати думи и изрази, свързани с конкретното му обкръжение, когато се говори бавно и ясно, със стандартно произношение и характерна за езика интонация; да разбира общото съдържание на кратък текст - песен, като при необходимост използва опори; да разбира кратки, ясни указания и да следва елементарни упътвания от учителя; да се ориентира в числата.</p>	<p>Ученикът може: Да разпознава и чете основните от общо около 400-те срички-морфемии в таблицата на пинин в съответните за тяхната семантика тонове чрез експозиция от детски песни.</p>	<p>Ученикът може: да установява кратък социален контакт, използвайки елементарни форми на учтивост; да се ориентира в числата; да използва някои компенсаторни стратегии като мимика и жестове. При монологична реч да се представя накратко, използвайки прости изречения; да назовава местоположението си и хората, с които общува; да използва жестове.</p>

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ, ПРЕДВИДЕНО ЗА 64 УЧЕБНИ ЧАСА

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания

	(компетентности четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	
<p>I. ТОВА СЪМ АЗ Това съм аз (име, пол, възраст, националност) Моето семейство, моите роднини</p> <p>II. ТОВА Е МОЯТ СВЯТ Моето родно място (държава, населено място) Моята класна стая (цветове, числата до 10)</p> <p>III. АЗ ОПОЗНАВАМ И ОПАЗВАМ ПРИРОДАТА Домашни любимци Плодове и зеленчуци Сезони и месеци – общо представяне</p> <p>IV. АЗ ОПОЗНАВАМ СВЕТА Празници – рожден ден, Коледа,</p>	<p>СЛУШАНЕ Ученикът може: да разбира познати думи и изрази, когато се говори бавно и ясно със стандартно произношение и с характерна за китайския език интонация; да разбира кратки, ясни указания и да следва елементарни упътвания от учителя.</p> <p>ЧЕТЕНЕ Ученикът може: да разбира познати имена, думи и изрази, поздравителна картичка с кратък текст, написан с елементарни стандартни изрази; да разбира несложни указания от учебника и учебната тетрадка, но на български език.</p> <p>ГОВОРЕНЕ Ученикът може: При диалогична реч да поздравява и да води елементарен разговор по изучаваните тематични области, При монологична реч да представя себе си по много елементарен начин.</p>	<p>Учениците усвояват посочените граматически категории имплицитно, тъй като в начален етап граматика не се преподава и теоретични познания не се формират. Грамматическите понятия (напр. съществително име – видове и класификатори, единствено/множествено число на лица, глагол и бройни думи, прилагателно) се въвеждат като лексикални единици и се употребяват в рамките на изучената тематика.</p> <p>Фонетика Правилно произношение на сричките - съчетания от гласни, съгласни и буквосъчетания – записани с китайската фонетична азбука <i>пинин</i> Основни съчетания на тоновете и понятие за тонови сандхи</p> <p>Глагол и прилагателно Обща форма (сегашно-бъдеще време) на глагола Понятие за бройни думи на глагола Съществително име и понятие за класификатори</p> <p>Местоимения Лични – 我 (wǒ) „аз“ · 你 (nǐ) „ти“ · 她/他 (tā) „тя/той“ Показателни – 这 (zhè) „това“ · 那 (nà) „онова“ Въпросителни – 哪 (nǎ) „къде“, 谁 (shéi) „кой“, 什么 (shénme) „какво“, 怎么 (zěnmě) „как“ Числителни редни и бройни (до 10)</p> <p>Словоред Типичен строеж на изречението в китайски език със сказуемо-глагол и прилагателно име Наречието за степен 很 hěn „много“</p>

<p>Да има активно приложение на ИКТ по време на уроците. Изкуствата и технологиите да са представени в дейностите.</p>		<p>Изречение с 是 shì „съм“ и 有 (yǒu) „има“</p> <p>Правопис и пунктуация</p> <p>Правилно изписване на пинин</p> <p>Правилно изписване на кратки думи и изрази</p> <p>Лексика</p> <p>Включва основни лексикални единици, необходими за елементарна комуникация по предвидените от програмата тематични области.</p> <p>Основни тематични групи на лексиката за I клас:</p> <p>обкръжение: членове на семейството, приятели, съученици; домашни любимци; плодове и зеленчуци; сезони, месеци; цветовете; числата до 10; популярни видове спорт, игри; празници.</p> <p>Включват се елементи от речевия етикет: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, съгласие и несъгласие, сбогуване, благодарност, молба, извинение, пожелания за рожден ден, за Коледа, за Великден.</p>
--	--	--

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой учебни часове - 64 часа

За нови знания 50%

За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности 50%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

В първи клас учениците са в началото на един дълъг и деликатен период в тяхното академично и личностно развитие. За целта усвояването на нови знания следва да се насърчава и подкрепя с награди и весели епизоди, за да изгради у децата обич към знанията и предмета си, а не към отличната оценка. Въз основа на установените резултати на учениците се поставя оценка само с качествен показател.

Не се поставят оценки по китайски език, предвиден за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Учебната програма по китайски език за I клас дава възможност на учителя да използва различни подходи, методи и стратегии на обучение, съобразени с възрастта на учениците, с тяхната мотивация за учене и стимулиращи индивидуалното им развитие.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО КИТАЙСКИ ЕЗИК

Обучението по китайски език се осъществява чрез:

лично-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
 формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда и на общуването;
 развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
 развиване на езикови и ключови компетентности;
 интегрирано изграждане на четирите езикови умения с акцент върху развиването на говорните компетентности във връзка с особеностите на възрастта и в съответствие с принципа за устно изпреварване;
 принципа: толкова роден език колкото е необходимо, толкова чужд език колкото е възможно, като използването на български език в час постепенно отстъпва място за все повече и повече общуване на китайски език, доколкото това е възможно;
 поэтапно въвеждане на материала, при което при въвеждането на букви/буквосъчетания усвояването на фонемите предхожда усвояването на графемите;
 начинът на изписване на всяка ръкописна буква и редът на изписване на йероглифите по съставни графемите се демонстрира при въвеждането им;
 четат се и се пишат само предварително устно усвоени думи;
 постоянно включване на изучения материал в дейността на учениците чрез типични комуникативни ситуации, адекватни на възрастовите особености на учениците;
 изграждане на положително отношение към изучаването на китайски език и култура;
 изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Китай.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	участие в игрови форми на обучение, общуване и съвместна работа с учители и съученици в групови урочни и извънурочни форми на дейност. Ученикът съобщава, възпроизвежда на китайски език, получава информация за Китай от различни носители на информация, участва в учебни проекти, използва широк спектър традиционни и съвременни учебни средства.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	осъзнаване на езика като средство за общуване между хората, връзка с учебен предмет български език и литература.
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	извършване на дейности за групиране и съотнасяне, дейности за разширяване на екологичната култура чрез обучението по китайски език – различни учебни изследователски дейности за опознаване на природата на родния край, на Китай, връзка с учебните предмети математика и околната среда.

ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по китайски език, като учителят съдейства за безопасно използване на интернет при изпълнение на учебните задачи, връзка с всички учебни предмети.
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на необходимост от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: игри с учебен характер, пряко свързани с обучението (в екип и индивидуални) – лингвистични: фонетични, лексикални; ролеви; подвижни; дидактични: имитационни, с помощни методични материали и др.; театрално-игрови дейности (в екип и индивидуални) – пантомимични форми, танцови движения, мимики и жестове; изпълнение на песни, стихчета, скоропоговорки; сценки, драматизации и др.; несложни краткосрочни проектни дейности (в екип и индивидуални) – изобразителни дейности (в екип и индивидуални) – илюстриране; оцветяване; създаване на рисунки; моделиране; изработване и надписване на картички; дейности извън училище – учебни посещения; наблюдения; екскурзии; комуникативни роли на ученика при извършване на дейности – партньор в диалог (учител – ученик; ученик – ученик); автор и/или изпълнител на кратко и елементарно монологично изказване, връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	работа в групи, съвместни проекти, общуване със съученици и учител, изразяване и разбиране на различни гледни точки. Ученикът активно участва в живота на класа и училището, като прилага умения, получени в обучението по китайски език, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	дейности в група, изпълняване на задачи за планиране на времето, представяне на собствени проекти, идеи, връзка с учебен предмет технологии и предприемачество.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на собствената култура в контекста на световното културно наследство, като ученикът активно участва в дейности (постановки, празници и др.), посветени на България, на Китай, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за водене на здравословен начин на живот при съответните теми в обучението по китайски език, връзка с учебен предмет физическо възпитание и спорт.

